

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobkyně: **Advokátní kancelář Emil Flegel s. r. o.**, IČO: 06013988,
sídlem K Chaloupkám 2, 106 00 Praha 10,
proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2017, č. j. 5249/DS/2017,

takto:

- I. Žaloba se **odmítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni se vrací zaplacený soudní poplatek v částce 3 000 Kč. Částka 3 000 Kč bude žalobkyni vrácena z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. V daném případě byla dne 20. 2. 2018 prostřednictvím datové schránky žalobkyně (ID DS bvqi5gv) – Advokátní kanceláře Emil Flegel s. r. o. - podána (blanketní) žaloba jménem společnosti PROPSOL, s. r. o., IČO: 24682933, sídlem Holečkova 103, 150 00 Praha 5 (dále jen „účastnice řízení“), kterou bylo navrhnuo zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2017, č. j. 5249/DS/2017, jenž bylo účastníci řízení doručeno dne 20. 12. 2017, a kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Roudnice nad Labem (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 7. 8. 2017, č. j. 272/15332/2017/OD/MS, podle něhož se účastnice řízení dopustila správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném do dne 30. 6. 2017. Obsahem žaloby byl též požadavek, aby soud uložil žalovanému povinnost k náhradě nákladů řízení. K předmětné žalobě bylo připojeno též napadené rozhodnutí žalovaného a plná moc udělená účastnicí řízení JUDr. Emilu Flegelovi, ČAK 16039, advokátovi Advokátní kanceláře Emil Flegel s. r. o., se sídlem K Chaloupkám 2, Praha 10, 106 00, ID DS i4du5s9.

2. Nutno pak upozornit, že skutečnost, že předmětná žaloba byla podána (a podepsána) právě Advokátní kanceláří Emil Flegel s. r. o., tj. byla učiněna z datové schránky nadepsané právnické osoby (advokátní kanceláře), jednoznačně plyne ze záznamu o ověření elektronického podání ze dne 20. 2. 2018. Samotná žaloba pak jako příloha datové zprávy neobsahuje žádný podpis. Elektronický podpis je obsažen toliko v napadeném rozhodnutí jako příloze datové zprávy, avšak pouze oprávněné úřední osoby. Takto podaná žaloba byla dále doplněna dne 27. 3. 2018, přičemž se ze záznamu o ověření elektronického podání ze dne 27. 3. 2018 opět podává, že doplnění žaloby bylo učiněno Advokátní kanceláří Emil Flegel s. r. o., byť se v jejím obsahu jako žalobkyně znovu uvádí účastnice řízení. I toto podání tedy bylo nepochybně odesláno z datové schránky jmenované právnické osoby (advokátní kanceláře). Samotné doplnění žaloby, které bylo přílohou datové zprávy, současně neobsahovalo žádný podpis.
3. Za dané situace tak před posouzením jednotlivých žalobních námitek byl soud nejprve povinen zabývat se tím, zda žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, ohledně níž se vede soudní řízení v intencích zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vůbec podala osoba, již svědčí aktivní legitimace. V případě zjištění nedostatku aktivní legitimace je totiž soud povinen v každé fázi řízení o dané žalobě až do vydání rozhodnutí ve věci samé tuto skutečnost zohlednit a se žalobou naložit způsobem, který s. ř. s. předvídá, tedy ji ve smyslu § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítnout. Toto zákonné ustanovení soudu ukládá, aby návrh, resp. žalobu odmítl tehdy, je-li podána osobou zjevně neoprávněnou.
4. Aktivní legitimace pro řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je stanovena v § 65 s. ř. s. Podle odst. 1 tohoto ustanovení se může ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popř. vyslovení jeho nicotnosti. Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat podle odst. 2 rovněž ten, kdo žalobní legitimaci podle odst. 1 nemá, ovšem tvrdí, že byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo, a že postupem správního orgánu byl zkrácen na svých procesních právech takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.
5. V projednávaném případě je s ohledem na dříve popsané skutečnosti zcela zřejmé, že předmětnou žalobu (včetně následného doplnění) podala prostřednictvím datové schránky právnická osoba Advokátní kancelář Emil Flegel s. r. o. V daném kontextu je přitom předně třeba upozornit, že datové schránky jsou upraveny v zákoně č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“). Citovaný zákon upravuje čtyři druhy datových schránek: datové schránky fyzických osob (§ 3), datové schránky podnikajících fyzických osob (§ 4), datové schránky právnických osob (§ 5) a datové schránky orgánů veřejné moci (§ 6). Podle § 4 odst. 3 zákona o elektronických úkonech datovou schránku podnikající fyzické osoby zřídí ministerstvo vnitra bezplatně mj. advokátu. Datová schránka právnické osoby je pak upravena v § 5 uvedeného zákona. Datová schránka advokáta má tedy nepochybně povahu datové schránky podnikající fyzické osoby ve smyslu § 4 zákona o elektronických úkonech, přičemž je tak třeba tuto zásadně odlišovat od datové schránky právnické osoby.

6. Odkázat lze na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2015, č. j. 7 Afs 60/2015-32, z něhož se podává, že bylo úmyslem zákonodárce zřídit datové schránky všem advokátům za účelem zefektivnění komunikace v rámci jejich činnosti, a to bez ohledu na způsob výkonu advokacie, tj. zda vykonávají advokacii samostatně, jako společníci společnosti, členové sdružení nebo i jako zaměstnanci [§ 11 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“)]. Nejvyšší správní soud v nadepsaném rozsudku též upozornil, že „[p]rávnícká osoba a fyzická osoba jsou odlišné subjekty a nic na tom nemění ani to, je-li fyzická osoba jediným společníkem, statutárním orgánem apod. [...] Přestože advokacie může být vykonávána několika různými způsoby, zřizuje se každému advokátovi datová schránka podnikající fyzické osoby bez ohledu na to, zda se ve skutečnosti jedná o podnikající fyzickou osobu či nikoliv. Dokumenty adresované advokátu je nutno doručovat výhradně do datové schránky podnikající fyzické osoby – advokáta, nikoliv do datové schránky právnické osoby, v níž vykonává advokacii (jako společník nebo zaměstnanec), či jiné datové schránky, která mu byla zřízena (např. datové schránky podnikající fyzické osoby – insolvenčního správce, datové schránky fyzické osoby). Opačný závěr by jednak vedl k faktické eliminaci přechodného ustanovení formulovaného v § 31 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb., jednak by popíral konstrukci více druhů datových schránek, jejímž smyslem je důsledné rozlišování statusu adresáta. Má-li být každému advokátovi zřízena datová schránka podnikající fyzické osoby, má mu být doručováno do této datové schránky a nikoli do datové schránky právnické osoby (tam se bude doručovat pouze v případě, že adresátem bude samotná právnická osoba, např. v rámci daňového řízení). V případě doručení do datové schránky právnické osoby, které je advokát společníkem nebo zaměstnancem, není písemnost řádně doručena (i když se advokát měl následně možnost s obsahem písemnosti seznámit), neboť právnická osoba a advokát jsou odlišné právní subjekty.“
7. S výše uvedeným stanoviskem koresponduje i názor vyslovený v usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 2. 2011, č. j. 15 Co 41/2011-69, že „[d]atovou schránkou advokáta není datová schránka právnické osoby, v níž advokát vykonává advokacii, byť sídlo advokáta je vždy totožné se sídlem této právnické osoby.“
8. Ve vztahu k projednávané věci je poté nutno zdůraznit zejména usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2014, sp. zn. 33 Cdo 2743/2013, ve kterém byla řešena právě otázka zasílání podání účastníkem řízení soudu. V daném případě byla do datové schránky Okresního soudu v Bruntále dodána datová zpráva s přílohami (plná moc udělená advokátovi a odpor proti platebnímu rozkazu), a to prostřednictvím datové schránky advokátní kanceláře. Okresní soud odmítl odpor proti platebnímu rozkazu s tím, že byl podán neoprávněnou osobou. Nejvyšší soud poté k této problematice konstatoval, že „[i]nformační systém datových schránek neumožňuje soudu jako adresátovi datové zprávy identifikovat prostřednictvím identifikátoru elektronického podání osobu, která datovou zprávu vytvořila a která dokument nebo úkon provedla, nýbrž jen držitele datové schránky; údaj o tom, která osoba a v jakém postavení datovou zprávu vyhotovila a odeslala, je adresátu nepřístupný. Je-li jediným „viditelným“ údajem o identitě odesilatele datové zprávy identifikace jeho datové schránky, nelze než závěr o fikci podpisu datové zprávy vztáhnout k osobě jejího držitele. Použil-li advokát datovou schránku právnické osoby - advokátní kanceláře, ve které vykonává jako společník advokacii, k odeslání datové zprávy ve věci svého klienta (účastníka občanského soudního řízení), nemůže se prosadit názor, že platí fikce podpisu toho, kdo datovou zprávu fakticky vytvořil a odeslal a nikoli držitele datové schránky. Podepsal-li by advokát žalované přílohy datové zprávy svým zaručeným elektronickým

podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaným akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb, bylo by vyloučeno, aby nastala fikce podpisu držitele datové schránky - právnické osoby podle § 18 odst. 2 zákona [o elektronických úkonech].“ Na tento závěr pak odkázal ve své judikatuře i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 5. 2015, č. j. 7 Afs 60/2015-32, přičemž zdejší soud neshledal důvodu se od tohoto právního posouzení jakkoliv odchýlit.

9. Vycházejí ze shora citovaných závěrů je tudíž třeba podání, které bylo odesláno prostřednictvím datové schránky advokátní kanceláře, považovat za podání právě této právnické osoby, nikoliv za podání účastnice řízení či jí zplnomocněného advokáta. Pokud by tedy byť zplnomocněný advokát účastnice řízení učinil podání prostřednictvím datové schránky advokátní kanceláře, byl by povinen k němu připojit svůj zaručený elektronický podpis, jinak je na takové podání nahlíženo jako na podání toliko právnické osoby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2015, č. j. 7 Afs 60/2015-32). Tomuto závěru svědčí též usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 7. 2020, sp. zn. III. ÚS 1827/20, v němž bylo vysloveno, že „[d]le Ústavního soudu datová schránka není anonymním úložištěm dat, nýbrž je striktně individuálně přidělena. V obecné rovině platí, že v případě doručování prostřednictvím datové schránky je požadavek další autorizace podle § 42 odst. 3 o. s. ř. bezúčelný [nález ze dne 7. 3. 2016, sp. zn. II. ÚS 289/15 (N 38/80 SbNU 475)]. To však bezpochyby platí pouze tehdy, je-li žaloba odeslána z datové schránky žalobce, neboť právě takové odeslání podání zaručuje dostatečnou autorizaci. Mezi účastníky řízení přitom není sporu o tom, že žaloba stěžovatele nebyla odeslána z jeho datové schránky coby fyzické osoby, ale z datové schránky právnické osoby. Takovéto podání odeslané z cizí datové schránky podle soudů nelze považovat za elektronické podání podepsané stěžovatelem. Na tom nemůže nic změnit skutečnost, že do kolonky „odesílající osoba“ stěžovatel napsal své jméno ani to, že byl jednatelem právnické osoby, z jejíž datové schránky byla žaloba odeslána.
10. Pro úplnost lze odkázat také na usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 12. 6. 2012, č. j. 47 Co 17/2010-249, ve kterém bylo uvedeno, že „[t]ím, z jaké datové schránky je úkon vůči soudu učiněn, je provedena jednoznačná identifikace osoby, která úkon u soudu učinila. Je vyloučeno, aby prostřednictvím datové schránky fyzické osoby učinila vůči soudu procesní úkon právnická osoba a aby prostřednictvím datové schránky právnické osoby učinila vůči soudu procesní úkon fyzická osoba.“
11. V návaznosti na výše uvedené soud dále upozorňuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2004, č. j. 7 Azs 318/2004-105, ze kterého plyne, že „[p]odá-li kasační stížnost advokát, který zastupoval účastníka v řízení před krajským soudem, avšak neprokáže, že mu tento účastník udělil plnou moc k zastupování v řízení o kasační stížnosti, je nutno takovou kasační stížnost odmítnout dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť je podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou.“ V nyní řešeném případě přitom bylo již dříve rekapitulováno, že danou žalobu (včetně následného doplnění) podala prostřednictvím datové schránky právnická osoba Advokátní kancelář Emil Flegel s. r. o. Předmětná žaloba tak najisto nebyla odeslána z datové schránky účastnice řízení, popř. jí zmocněného advokáta, ale z datové schránky právnické osoby (advokátní kanceláře). Soud si je současně vědom toho, že dle § 15 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“) lze advokacii vykonávat i ve vybraných právních formách obchodní společnosti. Nicméně pokud zvláštní právní předpis nepřipouští výkon advokacie jménem společnosti, což je i případ § 35 odst. 2 s. ř. s., vykonávají společníci (advokáti) advokacii vlastním jménem a na účet společnosti. To

platí i pro výkon advokacie v pracovněprávním poměru (§ 15b zákona o advokacii). Zástupcem účastníka v soudním řízení správním proto nemůže být advokátní kancelář jako právnická osoba (resp. zaměstnavatel advokáta), ale toliko advokát jako fyzická osoba (srov. Kühn, Z., Kocourek, T. aj.: *Soudní řád správní: Komentář*, Wolters Kluwer, Praha: 2019). Plná moc se tedy ve smyslu § 35 odst. 2 s. ř. s. uděluje vždy konkrétnímu zástupci, nikoliv např. advokátní kanceláři (srov. Potěšil, L., Šimíček, V. aj.: *Soudní řád správní: Komentář*, Nakladatelství Leges, Praha: 2014), což ostatně ve věci i jasně vyplývá z plné moci obsažené v příloze datové zprávy ze dne 20. 2. 2018.

12. S ohledem na veškeré uvedené skutečnosti je tedy v projednávaném případě nutno uzavřít, že Advokátní kancelář Emil Flegel s. r. o., z jejíž datové schránky byla žaloba podána, a tudíž bylo nutno toto podání přičítat pouze této právnické osobě, neměla v původním správním řízení postavení účastníka řízení nebo osoby zúčastněné na řízení, jak ostatně plyne z obsahu napadeného rozhodnutí, a nebyla proto ani osobou, kterou by soudní řád správní aktivně legitimoval k podání správní žaloby. Současně nebylo možno nadepsanou advokátní kancelář považovat ani za právní zástupkyni účastnice řízení, neboť je to vyloučeno ve smyslu § 35 odst. 2 s. ř. s., přičemž ji tak ve věci nebylo možno vyzvat toliko k odstranění nedostatku plné moci.
13. Žalobkyni přitom v řízení o předmětné žalobě musí svědčit právo, o němž bylo ve správním řízení rozhodováno, resp. musí být tou osobou, které se rozhodnutí přímo dotýká. V daném případě jediným účastníkem správního řízení, z něhož vzešlo žalobou napadené rozhodnutí, byla toliko účastnice řízení - PROPSOL, s. r. o. Jinými slovy to znamená, že účastníkem dotyčného správního řízení nebyla žalobkyně - tj. advokátní kancelář, která předmětnou žalobu nepochybně podala, byť jménem účastnice řízení. Je tomu tak proto, že žalobkyně nebyla žalobou napadeným rozhodnutím jakkoliv dotčena ve svých právech či povinnostech [§ 27 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)], neboť rozhodnutí se týkalo výlučně shora jmenované účastnice řízení. Tomu ostatně odpovídá i skutečnost, že v řízení, z něhož vzešlo rozhodnutí Městského úřadu Roudnice nad Labem ze dne 7. 8. 2017, č. j. 272/15332/2017/OD/MS, žalobkyně rovněž nebyla účastníkem řízení.
14. Vzhledem k dříve konstatovanému byl tedy soud nucen v řešeném případě uzavřít, že žaloba byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou, a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. výrokem I. usnesení odmítl. Tento závěr soud učinil i přes to, že ve věci doposud postupoval, jakoby předmětnou žalobu podal řádně zmocněný zástupce (advokát) účastnice řízení, ač tomu tak najisto nebylo, jak už bylo shora vyloženo, neboť důvodem pro odmítnutí žaloby podle nadepsaného ustanovení je neodstranitelný nedostatek podmínky řízení - tj. absence základního předpokladu přípustnosti vydání meritorního rozhodnutí.
15. Výrok II. usnesení o náhradě nákladů řízení poté vychází z § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.
16. Výrok III. usnesení dále vychází z § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), dle kterého byl-li návrh na zahájení řízení (tj. žaloba) před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, jenž byl soudu uhrazen ve výši 3 000 Kč. Tato

částka bude žalobkyni vrácena z účtu krajského soudu ve lhůtě stanovené v § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 26. července 2021

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu